

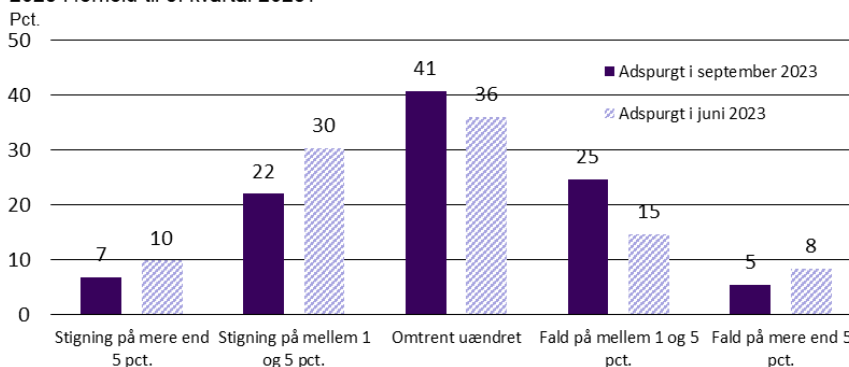
Usikkerhed truer danske eksportvirksomheder

Dansk erhvervsliv – og i særligt grad eksportvirksomhederne - ser ind i en tid med større usikkerhed og lidt lavere beskæftigelse. Det viser nye svar fra DI's Virksomhedspanel, som understreger, at usikkerhed er den største vækstbarriere. Lavere aktivitet på eksportmarkederne dæmper optimismen. Opbremsningen er dog ikke større, end at manglen på medarbejdere fortsat ses som den næststørste vækstbarriere, og er en bekymring for næsten hver anden virksomhed.

30 pct. af virksomhederne forventer fald i antallet af medarbejdere

Nu falder virksomhedernes fremadrettede forventninger til antallet af medarbejdere. I det kommende kvartal forventer 30 pct. af virksomhederne i DI's Virksomhedspanel færre medarbejdere, mens 29 pct. forventer at ansætte flere. I sidste kvartal var der en kraftig overvægt af virksomheder med positive forventninger, hvor 40 pct. forventede en stigning, mens 23 pct. forventede et fald. Vi skal tilbage til december 2020 for at observere en tilsvarende bekymring om antallet af medarbejdere blandt paneldeltagerne.

Faldende forventninger til antal medarbejdere i det kommende kvartal
Hvilke forventninger har du til din virksomheds antal medarbejdere i Danmark i 4. kvartal 2023 i forhold til 3. kvartal 2023?

Anm.: Svarmuligheden "ved ikke" er ikke illustreret, da under 1 pct. har angivet det. I juni 2023 lød spørgsmålet "Hvilke forventninger har du til din virksomheds antal medarbejdere i Danmark i 3. kvartal 2023 i forhold til 2. kvartal 2023?". Svarmulighederne er forkortet i figuren, de oprindelige svarmuligheder er opgivet i faktaboksen på sidste side.
Kilde: DI's Virksomhedspanel - undersøgelsen er afsluttet den 20. september 2023.

Usikkerhed er nu den største eksterne vækstbarriere

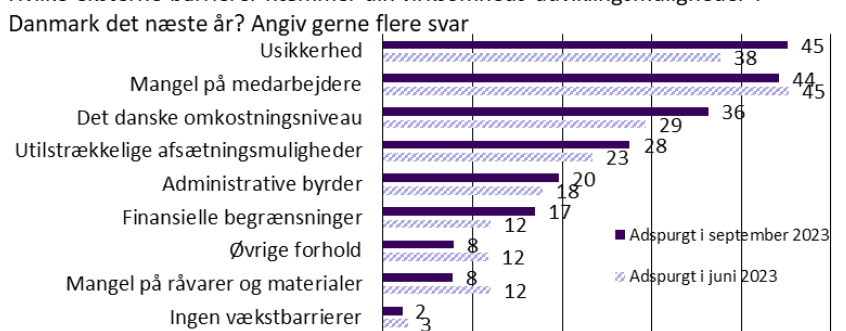
Det er i særdeleshed usikkerhed, der udgør en vækstbarriere for virksomhederne i det kommende år og dermed gør det nødvendigt for en række virksomheder at skrue ned for antallet af medarbejdere. Hele 45 pct. af de adspurgte virksomheder angiver dette som en barriere, der kan hæmme deres udviklingsmuligheder i det næste år. Usikkerhed er dermed vokset fra et allerede højt niveau på 38 pct. ved sidste spørgerunde i juni 2023. Det er en betydelig vækstbarriere, som reducerer virksomhedernes investeringslyst og er en hæmsko for den langsigtede planlægning.

Mangel på arbejdskraft er fortsat en betydelig ekstern vækstbarriere

På trods af de faldende forventninger til antallet af medarbejdere forbliver utilstrækkelig adgang til kvalificerede medarbejdere dog en vækstbarriere for tæt på halvdelen af de adspurgte virksomheder.

Usikkerhed og mangel på medarbejdere er de største eksterne barrierer

Hvilke eksterne barrierer hæmmer din virksomheds udviklingsmuligheder i Danmark det næste år? Angiv gerne flere svar

Anm.: Mulighed for flere svar. "Ingen vækstbarrierer" og "Ved ikke" er eksklusive svarmuligheder. Alle svar er beskæftigelsesvægtede. Svarmuligheden "ved ikke" er ikke illustreret, da under 1 pct. har angivet det. Svarmulighederne er forkortet i figuren, de oprindelige svarmuligheder er opgivet i faktaboksen på sidste side.
Kilde: DI's Virksomhedspanel - undersøgelse er afsluttet den 20. september 2023.

Barriererne finansielle begrænsninger og omkostningsniveau vokser

Stigende renter betyder, at virksomhederne i højere grad løber ind i finansielle begrænsninger. Det danske omkostningsniveau er også en voksende bekymring for de danske virksomheder. Højere renter og stigende inflation er dog også begyndt at påvirke efterspørgslen, og utilstrækkelige afsætningsmuligheder er nu en vækstbarriere for mere end hver fjerde af de adspurgte virksomheder.

Eksportmarkeder er præget af en stigende usikkerhed

Usikkerheden er i et stort omfang bundet op på udviklingen i omverdenen. Krigen i Ukraine, tilbagegang i den kinesiske økonomi og en generel høj global økonomisk-politisk usikkerhed er med til at skabe tvivl om afsætningsmulighederne for danske eksportvirksomheder. Realvæksten i BNP forventes at aftage de kommende år i de mest vigtige eksportmarkeder for Danmark. De to største eksportmarkeder, Tyskland og Sverige, ser ud til at skrumpes i 2023. Det betyder at eksportvirksomheder, som udgør lidt mere end halvdelen

af DI's virksomhedspanel, i højere grad oplever at måtte nedjustere deres vækstudsigter og nedjustere forventninger til bemanningen.

Vækstafmatning i de største eksportmarkeder imod 2025

Prognose for realvækst i BNP for Danmarks væsentlige eksportmarkeder

Pct. realvækst i BNP	2022	2023	2024	2025
Tyskland	1,9	-0,5	0,3	1,9
Sverige	2,9	-0,6	0,2	2,1
USA	2,1	2,0	0,2	1,7

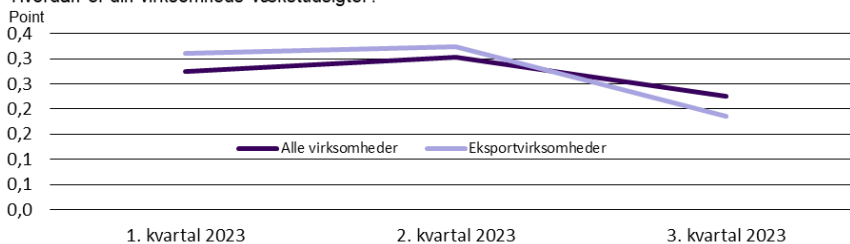
Kilde: Oxford Economics, Danmarks Statistik og DI-beregninger

Danske eksportvirksomheder nedjusterer deres vækstudsigter

Vækstudsigterne er generelt lavere for de virksomheder, der angiver, at de sælger til udlandet. I de to foregående kvartaler har det ellers været omvendt, da disse virksomheder har haft bedre vækstudsigter end de resterende virksomheder. Danske virksomheder kan allerede nu mærke konsekvenserne af vækstafmatning i udlandet. De danske eksportvirksomheder kan forvente at opleve aftagende vækst og efterspørgsel i de største danske eksportsegmenter¹.

Vækstudsigterne nedjusteres i højere grad hos eksportvirksomhederne

Hvordan er din virksomheds vækstudsigter?

Anm.: Svar er konverteret til numeriske værdier mellem -1 og 1. "Meget gode" = 1, "Gode" = 0,5, "Hverken-eller" = 0, "Dårlige" = -0,5 og "Meget dårlige" = -1.
Kilde: DI's Virksomhedspanel - undersøgelsen er afsluttet den 20. september 2023.

Færre medarbejdere i eksportvirksomheder

Eksportvirksomhederne vil ansætte færre medarbejdere i den kommende tid end de resterende virksomheder. Kun 4 pct. ser stigninger på mere end 5 pct. mens 7 pct. forventer fald på mere end 5 pct. En voksende andel af eksportvirksomhederne angiver omtrent uændret vækst i medarbejdere.

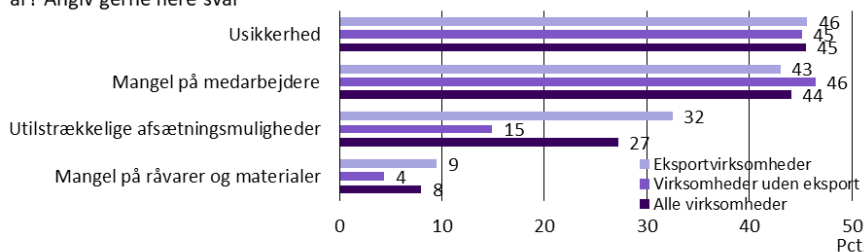
¹ 'Fortsat højt inflationspres kræver stram økonomisk politik' (nationalbanken.dk) - Udsigter for dansk økonomi – 20. september 2023 - nr. 13

Udvikling i omverdenen og manglende afsætningsmuligheder

Udviklingen i omverdenen giver anledning til store bekymringer, hvilket især er tydeligt blandt eksportvirksomhederne. Her er mere end hver fjerde (28 pct.) i høj eller meget høj grad bekymret for at udviklingen i omverdenen betyder at de må nedjustere deres vækstudsigter. Blandt eksportvirksomhederne angiver mere end 30 pct., at utilstrækkelige afsætningsmuligheder kan hæmme deres udviklingsmuligheder det næste år. Det er en dobbelt så stor en andel, sammenlignet med de øvrige virksomheder, hvor 15 pct. angiver manglende efterspørgsel.

Eksportvirksomhederne oplever i højere grad manglende afsætningsmuligheder

Hvilke eksterne barrierer hæmmer din virksomheds udviklingsmuligheder i Danmark det næste år? Angiv gerne flere svar

Anm.: Mulighed for flere svar. Alle svar er beskæftigelsesvægtede. Svarmuligheden "ved ikke" er ikke illustreret, da under 1 pct. har angivet det. Svarmulighederne er forkortet i figuren, de oprindelige svarmuligheder er opgivet i faktaboksen på sidste side. Kilde: DI's Virksomhedspanel - undersøgelsen er afsluttet den 20. september 2023.

Fakta om analysen

- Analysen er baseret på en DI-undersøgelse, hvor 669 virksomheder har deltaget. Spørgeundersøgelsen er foretaget i perioden fra d. 12. september til d. 20. september 2023. Virksomhederne i spørgeundersøgelsen repræsenterer tilsammen cirka 75.500 lønmodtagere i Danmark.
- Undersøgelsen af sidste runde er baseret på svar fra 498 virksomheder. Spørgeundersøgelsen er foretaget i perioden fra d. 31. maj til d. 9. juni 2023. Denne undersøgelse repræsenterer cirka 58.500 lønmodtagere i Danmark.
- I figur 2 er de oprindelige svarmuligheder: "Utilstrækkelige afsætningsmuligheder", "Utilstrækkelig adgang til kvalificerede medarbejdere", "Mangel på råvarer og materialer", "Administrative byrder og dårligt samarbejde med det offentlige", "Finansielle begrænsninger", "Det danske omkostningsniveau", "Usikkerhed (bl.a. som følge af krigen i Ukraine, inflation og stigende renter)", "Øvrige forhold", "Ingen barrierer" og "Ved ikke".